

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 10 november 2015

Agenda nr: 4

Onderwerp: Begroting 2016-2019

Aan de gemeenteraad,

Eén van de kenmerken van goed financieel beleid is te zorgen voor structurele dekking van structurele knelpunten. Dit principe is één van de spelregels. Van belang is ook dat de begroting meerjarig sluitend is, dat geen structureel beleid in gang wordt gezet met pilots en/of incidentele middelen, dat nieuw beleid pas wordt geëntameerd als gebleken is dat de taakstellingen volledig de beoogde besparingen opleveren, dat wegvallende geldstromen ook leiden tot wegvallende activiteiten en dat mee- en tegenvallers ten gunste respectievelijk ten laste komen van de algemene middelen, zodat een integrale afweging kan plaatsvinden. De begroting, die wij Uw raad ter vaststelling aanbieden, voldoet grotendeels aan deze uitgangspunten. Natuurlijk zijn er risico's, maar door de taakstellingen constant te monitoren blijven de risico's beheersbaar en kan tijdige bijsturing plaatsvinden indien dat noodzakelijk is.

Alle bezuinigingstaakstellingen zijn geconcretiseerd. Het gaat om een bedrag van circa € 2,3 miljoen, waarvan bijna € 1,4 miljoen betrekking heeft op het sociale domein. Laatstgenoemd bedrag is gelijk aan de korting, die het rijk op de uitvoeringsbudgetten heeft doorgevoerd. In dit geval is er dus sprake van rijksbeleid, waarvan de negatieve effecten decentraal moeten worden opgelost. Aangezien het om openeindregelingen gaat, kunnen wij dan ook nog tegenvallers op ons pad vinden wanneer wij met de invulling van die taakstelling aan de slag gaan. Bovendien kunnen wij verdere rijksbezuinigingen niet uitsluiten. Maar hoe het ook zij, vanaf 1 januari 2015 zijn de maatschappelijke transities een feit en zijn wij verantwoordelijk voor een groot aantal nieuwe taken binnen het sociale domein. Om deze transformatie samen met onze inwoners verantwoord te kunnen maken en om de financiële risico's het hoofd te bieden, moeten wij investeren in initiatieven, die er mede voor zorgen dat inwoners minder vaak een beroep hoeven te doen op financiële ondersteuning van de gemeente of op dure professionele zorg.

Ook de door de raad vastgestelde bezuiniging op de formatie van de ambtelijke organisatie is nog een hele uitdaging. Behalve externe ontwikkelingen zijn inhoudelijke keuzes op verschillende beleidsterreinen bepalend voor de wijze waarop wij de organisatie toekomstbestendig willen maken. Wij beseffen dat het niet langer kan om alles zelf te blijven doen. Het ligt dan ook voor de hand dat wij een kleine en vooral slagvaardige organisatie nastreven, die regie voert, waarbij de uitvoering door derden wordt verricht. Wij kunnen de samenwerking opzoeken met een andere of meerdere gemeentelijke organisatie(s) of wij kunnen een private marktpartij inschakelen.

In 2015 hebben wij al een aantal concrete resultaten geboekt op het gebied van de organisatieontwikkeling. Zo wordt de heffing en invordering van nagenoeg alle gemeentelijke belastingen met ingang van 1 januari 2015 verzorgd door de BsGW en de uitvoering van de WWB en de WMO wordt vanaf 1 januari 2016 overgenomen door de gemeente Maastricht. Per die datum gaan wij ook het beheer van de oude archieven uit huis plaatsen, evenals de dienstverlening, die daarbij hoort. De komende maanden gaan wij verder met het inventariseren van taken, die op een andere wijze georganiseerd zouden kunnen worden.

In hoofdstuk 4 van deze begroting komen alle taakstellingen gedetailleerd aan bod en wordt aangegeven op welke wijze wij de beoogde besparingen in concrete maatregelen willen omzetten.

Het financiële perspectief.

In de kadernota van 2015 hebben wij U het perspectief geschetst voor de komende jaren. Zelfs al slagen wij erin om aan alle taakstellingen volledig invulling te geven en dus duurzaam evenwicht tot stand te brengen, zijn de vooruitzichten niet écht rooskleurig. Er moeten nog knelpunten worden opgelost, wij blijven worstelen met financiële onzekerheden en wij moeten middelen blijven genereren om nieuwe prioriteiten in gang te kunnen zetten.

Belastingen en tarieven.

De tarieven van de Onroerende-zaakbelastingen worden in de planjaren 2016 tot en met 2019 geïndexeerd met een dusdanig percentage, dat de opbrengst, exclusief areaaluitbreiding, stijgt met 3% per jaar. Vanaf het planjaar 2019 wordt dat percentage gehalveerd. De tarieven van de afvalstoffen- en de rioolheffing willen wij in de komende planperiode handhaven op het niveau van 2015. Wat de rioolheffing betreft, maken wij daarbij wel het voorbehoud dat de inzichten met betrekking tot het investeringstempo van het VGRP niet wijzigen. De lastendruk stijgt de komende periode dus nauwelijks voor onze inwoners.

Impulsen en ambities.

Veel ambities zijn geborgd in het investeringsprogramma: centrumplanontwikkeling, ontwikkeling van het de Leeuwterrein, huisvesting onderwijs en investeringen in de sport. De strategische aanpak, waarmee wij cofinanciering konden verwerven en knelpunten konden oplossen, heeft zich in de afgelopen periode bewezen. Die werkwijze willen wij de komende jaren blijven doorzetten.

Het toekomstperspectief.

De komende jaren staan in het teken van veel veranderingen. Invulling van taakstellingen zal gepaard gaan met personele en maatschappelijke gevolgen en door de forse bezuinigingen is een sluitende begroting al lang niet meer vanzelfsprekend. Dat melden wij U vorig jaar ook reeds. Daarom moeten wij open staan voor hervormingen, alleen dan kunnen wij deze moeilijke financieel-economische omstandigheden het hoofd bieden, kansen benutten, ambities waarmaken en perspectief bieden aan inwoners en ondernemers van onze gemeente.

In de afgelopen maanden hebben wij onze begroting volledig laten doorlichten en zijn de beïnvloedingsmogelijkheden van zowel de baten als de lasten in kaart gebracht. De uitkomsten van die exercitie hebben wij met Uw raad gedeeld. Wij verwijzen U daarvoor naar de kadernota, met alle daarbij behorende bijlagen. Onze conclusie was dat de flexibiliteit van de lastenkant van de begroting relatief beperkt is en daar waar er wel nog mogelijkheden zijn, is er geen of nauwelijks politiek draagvlak te vinden. Inkomstenverhogende maatregelen zijn er nauwelijks nog.

De gemaakte analyse van de cijfers bevestigde wel weer dat de exploitatie van de Polfermolen zwaar op de begroting drukt. De raad heeft ons college dan ook gevraagd om een onderzoek te laten uitvoeren naar de verschillende mogelijkheden om de lasten van de Polfermolen drastisch te beperken. De resultaten van dat onderzoek dienen op 1 januari 2016 beschikbaar te zijn.

Vooruitlopend op de uitkomsten van dat onderzoek hebben wij de bezuinigingstaakstelling op de exploitatie van de Polfermolen in 2019 opgehoogd met € 125.000,-. Rekening houdende met de al in een eerder stadium vastgestelde taakstelling bedraagt de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk € 210.000,-. Wanneer dit voornemen in concrete maatregelen wordt omgezet, dan drukt die exploitatie nog steeds voor meer dan € 1,3 miljoen structureel op de meerjarenbegroting.

Dat komt neer op bijna 80 euro per inwoner. Of wij deze financiële ambitie in concrete maatregelen kunnen omzetten, is in dit stadium natuurlijk nog onzeker. Dat realiseren wij ons. Maar wij realiseren ons ook dat de grenzen van het maatschappelijk aanvaardbare zijn bereikt, dat de kaasschaafmethode niet meer werkt en dat wij dus geen antwoorden meer zullen vinden in traditionele oplossingen.

Communicatie.

De begroting 2016 plaatsen wij op de gemeentelijke website. Bij de presentatie is ook de pers geïnformeerd. Uiteraard benutten wij de passende gemeentelijke communicatiemiddelen om onze inwoners en ondernemers te informeren over deze begroting en de behandeling ervan in de raad.

Onze voorstellen.

Wij vragen Uw raad om de gemaakte beleidskeuzes en -voornemens te accorderen en de voor de uitvoering daarvan benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen, conform het in hoofdstuk 5 van deze begroting opgenomen vaststellingsbesluit.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 29 september 2015;

Gehoord de raadsadviescommissie Stedelijke Ontwikkeling en Beheer van 13 oktober 2015.

B e s l u i t :

- De begroting voor de planjaren 2016 tot en met 2019 vast te stellen;
- Aan het college van Burgemeester en Wethouders autorisatie te verlenen voor de per programma geraamde bedragen, te weten:

Openbare orde en veiligheid	€	1.784.207,-
Verkeer, vervoer en waterstaat	€	2.083.266,-
Economische zaken	-€	254.712,-
Onderwijs	€	2.017.859,-
Cultuur en recreatie	€	5.636.115,-
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	€	11.815.872,-
Volksgezondheid en milieu	€	972.151,-
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	€	1.548.700,-
Bedrijfsvoering (inclusief post onvoorzien/financieringsfunctie)	€	5.909.591,-

Totaal der programma's **€ 31.513.049,-**

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 10 november 2015.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter